

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNABUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 1

Lýsingarprisur fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardag 5. januar 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Arg.

FOLITISK JUSTITSMORÐ

Neyvan er nakað ting farið heim við so ringari samvitsku sum lögtingið nú til jóla.

Ein 100 % sameindur sam-

»Biddaraferð« til Danmarkar

Við »Tjaldrinum« fer sendinevnd til Danmarkar at biðja pening — einar 25—30 mill. verður sagt.

Teirra millum eru eisini fleiri fólkaflökkshetjur.

Teir, ið fara skulu:

Landsstýrið, fólkatingsmennir, P. M. Dam og Jóhan Poulsen, figgjarnavndarfrmr. Martin Holm, limirnir av kanningarnevndini, bankastjórnarnir P. S. Hansen (Føroya Banki), Sölvsteen (Sjóvinnuhv.), J. Danielsen, sparikassastjóri, og Jens C. Johannesen.

»Snultarar«

Dagblaðið skrivur um snultarar og um Dam, sum vil oyða landsins pening við at nýta 500.000 kr. til endurreisning av A.T. Tær 500.000 kr. er eingin tóku frá fólkinum ella landinum, men eitt beinleiðis lán frá donskum bankum. Aftur ímóti var tað fólksins og landsins peningur, ið mátti setast til, tá ið Th. Petersen hevði brotið bankalógina og »disponeret ansvarslost« við fólksins og landsins peningi.

Teir menn, sum ferð eftir ferð hava verið í Danmark og biðið um danska hjálp til at hjálpa sær at stjóra landinum við, teir eru í orðsins sannasta týðningi snultarar.

Klakksvíkar handverkarafelag ætlar at hava basar á komandi Norðoyastevnu.

SO SKAL A. T. FALLA

Hákun Djurhuus, landsstýrismaður

Undir viðgerðini av Smirlamálum bardist Dam fyri, at »Smiril« ikki mátti verða seldur, fyrr enn annað skip var fingið í staðin at sigla Suðuroyar fjørð.

Tá ið so Dam ikki greiddi atkvøðu fyri at selja »Smiril«, rópti landsstýrismaðurin Hákun Djurhuus hóttandi yvir móti honum:

»Nú skal A. T. fella — eg hevði

bands- og fólkaflökkur hevði í samkomuni:

Avtikið lógina um forskotsrindan.

Avtikið lógina, ið tryggjaði fiskimanninum, at reiðarin ikki fór avstað við hansara parti.

Skeljað lógina um lönjavning skipisfiskimanna soleiðis, at nú fær eingin leysur drongur eitt oyra í lönjavning, hvussu so lítill fiskipartur hansara verður, og forsyrgjarin, ið er óheppin at liggja niðan fyri meðalpartin fær

Ein onnur ikki minni frek gerð var hitt

politiska justitsmorðið á AT

A. T. kom sum so mangar driftir í gjaldrót.

Kreftirnar vórðu tí lagdar í at bjarga hesi fyri Froðbiar sókn so lívsavgerandi drift.

Eftir langt og strígið baks eydnaðist at fáa semju við at kalla allar týðandi kreditorar um eina akkord soleiðis, at teir góvu saldo kvittun ímóti at fáa 25 % í hondina.

Eftir tilmæli frá lögtingsins figgjarnavnd og stýrinum fyri Vinnulánsgrunnin lovaði landsstýri sambært lögtingslóg viðvíkjandi 2 mill. í lögtingsláni til saneringar at tryggja fyri tí neyðuga saneringarláni til A. T., um felagið sjálvt kundi fáa nakran at læna. Landsstýrið hevði roynt niðri sum heima, men hevði bert fingið ta eini mill., ið fingin var, var longu brúkt.

Tað eydnaðist so driftráði A. T.s við hjálp frá góðum kreftum í Danmark jgögnum Froðbiar sóknar kommunu at fáa bindandi tilsógn um eitt lán uppá 500.000 kr.

annars atlað mær at greitt atkvøðu fyri tí.»

»Hov, hov!« sigur sakførari D. P. Danielsen, »ikkí hótta! Tað er óløgligt at hótta undir atkvøðuni.«

Hvat skal Føroya land vænta sær av einum landsstýri, sum letur so politiskt korrúpta stöðu koma til sjóndar!

Neyðar Føroyar í dag.

so nógv minni enn meðalparturin. Er meðalparturin 500 kr., fær hann einki.

Aldri hevur fiskimannastatturin verið fyri tilikum sniðlopi — og Kr. Djurhuus, Martin Holm og Thorstein Petersen hava verið hövuðssprákararnir fyri hesum. Tað tekur tó ikki ábyrgdina frá hinum sambands- og fólkaflökkstingmonnum fyri at hava verið við til at styðja oddafiskarnar í at útínna hesa størstu beistagerð móti fiskimanninum.

til 6,1 % og at avdraga í 25 ár. Kommunan, sum hevði vent sær til ongan minni enn státsministara Erik Eriksen um hjálp til at fáa reist A. T. á fótur, og sum í sínari áheitan til státsministarin einmælt hevði samtykt á budgettið at seta 45000 kr. til tryggjan av rindan av rentum og avdrátti av einum saneringar- og driftsláni, samtykti at taka hetta lán og biðja lögtingið um lánlovi og tann av landsstýrinum áður játtaða lögtingsgaranti. Tað var uppá henda skriftliga lovaða garanti, at driftsráðið hevði samráðst við myndugleikar og lánistjóður í Danmark, og tað var uppá hetta lyfti landsstýrisins, at omanfyreivnda óvanliga lagaliga lántilsógn uppá 500.000 kr. var givin.

Saneringin og endurreisningin av A. T. skuldi soleiðis verið í lagi.

Men tá hendi tað ótiliga:

Landsstýrið, lögtingsins figgjarnavnd og lögting brutu, sum maðurin segði, kalt og kýnisk orð og lyfti og noktaðu A. T. og Froðbiar sóknar kommunu at taka ímóti hesum láni — einki minni enn eitt politiskt justitsmorð!

Tað orðaskvaldríð, ið teir samtyktu um, at tingið vildi tryggja, men ikki við kommununi sum millumlið, var bara ein viðbering uttan minstu vón fyri hjálp til A. T., tí tað var frammanundan við ótal av málum prógvað, at landsstýrið og figgjarnavndin hövdu noyðst at víst öll saneringarmál frá sær, tí tað hevði verið ómøguligt at reist nakað lán uppá lögtingsins garanti.

Nú talar »Dagblaðið« um, at

tað vil vera møguligt at reisa 20 mill. kr. í Danmark til fiskivinnuna og sanering av okkara skipaflota.

Men tað dylir ógerð stjórnarflokkanna ímóti fiskimonnum og hesi her umrøddu størstu arbeids- og fiskimannadrift, tí tað veit, at hvørt mannsbarn í Føroyum skilir, at aftaná at hava borið seg so beist aliga at móti fiskimannastattini og noktað einari av okkara størstu kommunum at taka ímóti 1/2 mill. til fantastigt lagalig kor til bjargingar undan húsagangi, neyð og vesældómi, kann lögtingi og landsstýri avgjört ikki rokna við, at nakar av tí flokki og teimum gævu monnum innanfyri allar flokkar í Danmark, sum hava verið í eldinum fyri at hjálpa arbeidaradriftini á Tvøroyri, vil ganga við til at veita eitt einasta oyra meiri til eitt slíkt landsstýri og ein slíkan meirluta á tingi at ráða yvir.

Vil sitandi landsstýri og stjórnarmeirluti ikki laga uppí allar dyr og svøltu seg inni er bara ein vegur at ganga:

Kallið tingið saman og gerið brotsgerina móti A. T. góða aftur.

RUSSNESKA

VEIÐUSKIPIÐ

»Niels Ebbesen« á Hvannasundi.

I miðjum jólamánaði var rusneskt sildaveiðskip á Hvannasundi. Tað var komið inn um náttina og morgunin eftir fóru menn út til skipið við bát, men hóast teir gjörðu órindi til Russar, varð teimum ikki loyvt at koma umborð.

Leygardagin fyri jól var danska herskipið »Niels Ebbesen« á Hvannasundi fyri at fáa frágreiðing um, hvat var at siggja umborð á rusneska skipinum.

Rusneska sildaveiðskipið hevur seinni verið fleiri ferðir at sætt norðanfyri, m. a. royndu teir eisini at fáa samband við »Polarfarið«, men hetta miseydnaðist av málsligum trupulleikum.

Tað er ikki annað enn rætt og rimuligt at hildið verður vakt eftir fremmandum skipum, eisini skipum, ið ávisiliga ienki hava gjørt 6 men hvat við teimum ensku trolarunum, ið t. d. ólógliga liggja við kajuna í Havn og bóta trol, meðan politistur gongur framvið uttan at lást um vón.

úr KLAKKSVÍK

Fisher Heinesen, havnameistari er vorðin skúlanevndarfrmr í Klakksvík aftaná at N. J. Rasmussen, prestur, ið hevur verið frmr. í 18 ár, ikki ynskti afturval.

Sóknarstýrisfrmr. er J. M. Jacobsen (Kál) keyp. og næstfrmr. Jacob Pauli Jacobsen.